

Kallad till präst

»Varför är prästkandidater så oroliga och försiktiga nuförtiden?«

För en tid sedan var jag på en konferens om Svenska kyrkan i framtiden. Vid ett av seminarierna ställdes frågan "Varför prästkandidater i Svenska Kyrkan är så oroliga och ängsliga att debattera och diskutera teologi och olika brännande samhällsfrågor nuförtiden?" Jag håller med. Varför är det så? Varför är prästkandidater så oroliga och försiktiga nuförtiden? Jag tror inte det är de teologie studerande eller prästkandidaterna det är något fel på utan snarare vad kyrkan gör med dem under utbildningsprocessen fram till vigningdagen.

Det har nyligen kommit ett nytt biskopsbrev: *Kallad till diakon och präst i Svenska kyrkan* (Biskopsmötet 2014). Brevet tar upp viktiga frågor om kallelsen till prästens och diakonens uppdrag i Svenska kyrkan. Dessa biskopsbrev om prästens och diakonens kallelse har av tradition i sina olika utgestaltningar fått stort genomslag och utgjort riktmärken för antagningsprocesser och utbildningar till präst och diakon.

Men åter till frågan vad kyrkan gör med sina kandidater. Jag vill påstå att få professioner är så utelämnade som vi präster är under utbildningen och inte minst fram till dess vi är antagna och kanske egentligen ända fram till vigningen. Biskopen har en mycket stor makt över kandidatens framtid även om biskopen till sitt förfogande har antagningskonferenser och rekryteringsadjunkter. Biskopens ord väger tungt och kan sätta stopp för kandidatens prästdrömmar i ett nafs om det vill sig så. Jag menar inte att detta i dag görs lättvindigt på något sätt eller slarvigt. Tvärtom har processen vid antagningen kalibrerats under senare år och förfinats. Men pressen är ändå stor på kandidaterna. Hur är det inte när man första gången träffar biskopen? Hur många är inte nervösa? Vilket intryck kommer jag göra? Kommer jag säga rätt saker? Viktiga frågor måste diskuteras både utifrån biskopsbrevet men även generellt vilka präster Svenska kyrkan vill ha i framtiden. Bengt Wadensjö diskuterade också detta i förra numret av *Svensk Kyrkotidning* (nr 1-2014).

Hur tar vi hand om teol. stud. och prästkandidaterna när de ofta känner sig tvungna att under hela utbildningen flyga under biskopens radar för att inte riskera att göra något fel och få avslag vid antagningen? Samtidigt som jag vill försvara prästkandidaternas

möjligheter att i framtiden få och ha modet att ta ut svängarna mera så tror jag också på prästutbildningen i flera viktiga aspekter måste stärkas och stramas upp. Jag vill inte ha någon Svenska kyrkans "elitstyrka" eller några teologins "fallskärmsjägare", men för att den blivande prästen ska kunna känna sig trygg och frimodig och göra ett gott arbete i församlingstjänst behövs en förstklassig prästutbildning inom Svenska kyrkan. Jag hoppas nu att det nya utbildningsinstitutet kan bidra till en sådan. Jag vill att prästutbildningen i sin helhet med dess olika ingredienser och antagningsprocess ska nämnas med samma respekt som låt oss säga läkar- och juristutbildningarna. Som församlingspräst har jag under åren mött många duktiga prästkandidater och pastorsadjunkter men också dem som efter fullgjord utbildning framstår som de är främmande för det mest elementära i prästens tjänst.

Tempot är högt ute i kyrkan i dag. Trycket på oss som är präster är stort. Som präst kan man inte räkna med att ha endast en begravning i veckan. Ibland blir det 2-3. Allt är inte heller själavård. På prästkandidaterna måste det ställas höga krav på både förankring och kunskap om kyrkan och också det som biskopsbrevet kallar "intellektuella förmågor". Det omfattar inte bara goda akademiska kunskaper utan en nyfikenhet, vetgirighet och en god intellektuell förmåga att förstå sin samtid och förkunna evangelium utifrån människors skilda livssituationer. Jag ber och hoppas på prästkandidater och nya präster som vågar ta ut svängarna. Utmana och säga ifrån utan att hela tiden vara nervösa för "kommer jag bli antagen" och "vad ska nu biskopen säga om hon visste detta?" Ja, vad ska biskopen säga? Vad skulle biskopen sagt om Johannes Döparen, aposteln Paulus eller om den mycket arge Jesus vid tempelrensningen skulle ha gjort intresseanmälan och kommit till antagningskonferensen. Rött kort? Bristande personlig lämplighet? Osocial? Du är i affekt? Försök igen om fem år?

GÖRAN LUNDSTEDT

